

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Landskapsrevisorernas berättelse för år 1997

1998-99

nr 2

RB 1997

SAMMANFATTNING

Revisorernas berättelse

Landskapsrevisorerna har till lagtinget överlämnat den i 12 § landskapslagen om landskapsrevisionen föreskrivna revisionsberättelsen.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att betänkandet bringas till landskapsstyrelsens kännedom.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Finansavdelningens förvaltningsområde

Budgetreform

Landskapsrevisorerna anser det som följd av andra reformer nödvändigt att landskapslagen om landskapets finansförvaltning revideras och moderniseras.

Utskottet omfattar revisorernas åsikt och vill understryka vikten av att revideringen av finansförvaltningslagen genomförs i snabb ordning.

Landskapet Ålands pensionsfond

Revisorerna konstaterar att landskapets framtida pensionsåtaganden med stor sannolikhet kommer att stiga betydligt och att det med tanke på planeringen av kommande pensionsutgifter och placeringen av pensionsfondens medel vore skäl att påskynda det pågående utredningsarbetet beträffande pensionsåtagandena.

Utskottet omfattar också här revisorernas åsikt men vill betona att det inte föreligger behov av ett synnerligen detaljerat underlag utan snarast av en ungefärlig beräkning av den sannolika storleksordningen på det framtida åtagandet.

Social- och hälsovårdsavdelningens förvaltningsområde

Alkohol- och narkotikapolitiska frågor

Revisorerna konstaterar att landskapsstyrelsens målsättning att nedbringa alkoholkonsumtionen i landskapet till under 6 liter per capita före sekelskiftet blir svår att

uppfylla i en situation där den geografiska och ekonomiska tillgängligheten ökar. Detta i sin tur förutsätter, enligt revisorerna, ytterligare omfattande satsningar på attitydförändringar i syfte att nå uppställda mål.

Enligt utskottets mening är alkoholkonsumtionen bland ungdomarna särskilt oroande. Utskottet anser att tillräckliga resurser bör satsas på attitydförändrande information riktad framför allt till skolungdomar och deras föräldrar. För de unga människor som likväl blir beroende av alkohol och andra berusningsmedel är det samtidigt viktigt att resurser anslås för ändamålsenlig vård.

Näringsavdelningens förvaltningsområde

Påpekanden i tidigare berättelser

Revisorerna påpekar att försäljningen av landskapets aktier i Brändö turism Ab innebar att landskapet indirekt avyttrade fast egendom via sin ägarandel i bolaget. Direkt försäljning av fast egendom som tillhör landskapet är en åtgärd som kräver lagtingets godkännande. Revisorerna anser att det vore ändamålsenligt att höra lagtinget även då fast egendom av betydelse avyttras genom indirekt försäljning.

Utskottet konstaterar att lagtingets godkännande av försäljning av lös egendom, inklusive aktier, i dag inte krävs även om försäljningen indirekt innebär avyttring av fast egendom. Enligt utskottets åsikt bör ett sådant godkännande inte vara nödvändigt då landskapet är minoritetsägare i ett bolag. I fall där landskapet är majoritetsägare kan ett godkännande av lagtinget under vissa förutsättningar dock vara motiverat. Utskottet anser att det vore till fördel om landskapsstyrelsen utarbetade principer för när lagtingets godkännande bör inhämtas för försäljning av aktier i bolag där landskapet är majoritetsägare.

Näringsstöd

Landskapsrevisorerna anser att landskapsstyrelsen bör överväga om stödmottagarens möjligheter till egen finansiering skall beaktas då näringsstöd beviljas.

Utskottet konstaterar att utvecklingen i fråga om stöd till näringslivet före EU-inträdet gick från direkta stöd till lån och räntestöd. Genom EU-medlemskapet har möjligheterna till stöd i form av lån minskat medan möjligheter till direkta stöd fortfarande kvarstår. I syfte att tillförsäkra åländska företag samma konkurrensvillkor som sina konkurrenter i omkringliggande regioner bör landskapsstyrelsen enligt utskottets mening, i den mån det kan anses ändamålsenligt, utnyttja de möjligheter som EG-regelverket ger.

Revisorerna anser vidare att kontroll, uppföljning och utvärdering av beviljade näringsstöd kunde förbättras och vara en inarbetad rutin.

Enligt utskottets åsikt är uppföljning av de interna revisorernas rapporter nödvändig. Uppföljningen kan lämpligen ske i form av gemensamma dokumenterade genomgångar där såväl berörda politiker och tjänstemän som de interna revisorerna deltar. Härigenom skulle också ett bättre beslutsunderlag för landskapsrevisorerna erhållas. I övrigt konstaterar utskottet att kontrollen sköts bland annat genom stickprovsundersökningar vilka underlättas av det nya projektregistret som nu är taget i bruk. Ett system för utvärdering av stödåtgärdernas effekter har utarbetats i fråga om stöd till fiskerinäringen, ett motsvarande system för utvärdering av det allmänna näringsstödet vore enligt utskottets mening till fördel.

Revisorerna anser också att landskapsstyrelsen vid behov kunde låta göra värderingar för att få en tydligare bild av vilka kostnader som kan betraktas som godtagbara samt bör i övrigt iakttä noggrannhet vad gäller godtagbara kostnader. Med hänsyn till vad revisorerna erfarit vid sin granskning borde investeringsbidraget till två fiskefartyg klargöras.

Enligt vad utskottet fått erfarva var det i fallet med de två fiskefartygen inte möjligt att bevilja stöd i annan form än i form av det beviljade näringsstödet. I och med att Åland efter den sista september 1998 överförs till en annan region enligt EU:s klassificering, är inte heller allmänt näringsstöd numera möjligt att bevilja till fisk- och livsmedelsindustrin.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget har den 16 september 1998 inbegärt finansutskottets yttrande över berättelsen.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Roger Jansson, viceslantrådet Roger Nordlund, landskapsstyrelseledamöterna Gun Carlson, Anders Eriksson och Bengt Häger, landskapsrevisorernas ordförande Runa-Lisa Jansson samt finanschefen Dan E Eriksson.

I ärendets avgörande behandling har ordföranden Bengtz, vice ordföranden Wiklöf samt ledamöterna Gustafsson, Rothberg och Sjölund deltagit.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget bringar betänkandet till landskapsstyrelsens kännedom.

Mariehamn den 13 november 1998

Ordförande

Göran Bengtz

Sekreterare

Susanne Eriksson